

TOWARZYSTWO NAUKOWE
KATOLICKIEGO UNIwersYTETU LUBELSKIEGO
UNIwersYTET TOM 25 LUBLIN

CZESŁAW MARTYNIAK

Chargé de cours à la faculté de droit de L'Université Catholique de Lublin

CZESŁAW MARTYNIAK

LA FORCE OBLIGATOIRE
DE LA LOI
ET LA THÉORIE DE KELSEN

Le résumé français et la table des matières en français
se trouvent à la fin du volume.

MOC
OBOWIĄZUJĄCA PRAWA
A TEORIA KELSENA

LUBLIN
1938

SPIS RZECZY

	str.
WSTĘP	1—9
ROZDZIAŁ I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TEORII	10—38
§ 1. Samoistość nauki prawa	10
§ 2. Podział nauk na eksplikatywne i normatywne	14
§ 3. Metodologiczna czystość	16
§ 4. Formalizm	21
§ 5. Odrzucenie konstrukcyj dualistycznych	26
§ 6. Tożsamość państwa i prawa	29
§ 7. Teoria stopniowej budowy prawa.	34
§ 8. Dwie podstawowe hipotezy prawnicze.	37
ROZDZIAŁ II. FILOZOFICZNE PODŁOŻE TEORII	39—89
§ 1. Filozoficzne poglądy Kelsena	39
A. Teoria poznania	40—45
a. Twórczy charakter poznania. Relatywizm	40
b. Dwie hipotezy teoriopoznawcze: Subiektywistyczna i obie-	
ktywistyczna	42
c. Dualizm teoriopoznawczy: odrębność dziedzin bytu i po-	
winności	43
B. Metafizyka Kelsena	45—52
a. Krytyka dualizmu metafizycznego	47
b. Światopogląd naukowo-krytyczny.	49
C. Historiozofia	52—54
§ 2. Źródła filozofii i teorii prawa Kelsena	54
a. Wpływy prawników	54
b. Wpływ Kanta.	55
c. Odchylenia od doktryny kantowskiej. Polemika	
z Sanderem	59

d. Wpływ Hermana Cohena	63
e. Wpływ fikcjonalizmu Hansa Vaihingera	67
f. Wpływ Ernesta Macha.	70
g. Wpływ Husserla	71
h. Wpływ Ludwika Feuerbacha	76
§ 3. Problem jednolitości systemu	76
a. Chronologiczny stosunek poglądów filozoficznych i prawniczych	76
b. Rozbieżność zdań co do problemu jednolitości	77
c. Wykraczanie poza normę podstawową	81
d. Krytyka tezy Trevesa	86

ROZDZIAŁ III. MOC OBOWIĄZUJĄCA PRAWA POZYTYWNEGO 90—165

§ 1. Prawo jako system normatywny i dynamiczny	90
§ 2. Pojęcie normy podstawowej	94
§ 3. Przypisanie czyli zarachowanie prawne (Zurechnung)	98
a. Pojęcie i rodzaje zarachowania prawnego	98
b. Pozaprzyczynowy charakter zarachowania.	100
c. Ateleologiczny charakter przypisania	101
d. Polityczno-prawne pojęcie przypisania.	104
§ 4. Brak uzasadnienia mocy obowiązującej normy podstawowej	107
§ 5. Przemiana dualizmu metodologicznego na ontyczny	114
§ 6. Teoria normy podstawowej negacją rozdziału powinności i rzeczywistości	129
§ 7. Istotna podstawa mocy obowiązującej prawa u Kelsena.	140
§ 8. Oportunistyczna wskazówka zamiast powinności	146
§ 9. Moc obowiązująca prawa, a przynależność do systemu prawnego	153

ROZDZIAŁ IV. PROBLEM PRAWA NATURALNEGO 166—238

§ 1. Uwagi ogólne.	166
§ 2. Pozytywizacja formalna prawa naturalnego	169
a. proces indywidualizacji	169
b. prawo naturalne jako system normatywny	173
c. błędy w poglądach Kelsena na prawo naturalne	178
d. proces indywidualizacji a przemiana prawa naturalnego na pozytywne	181
§ 3. Pozytywizacja materialna prawa naturalnego	185

A. Poglądy Kelsena	185
B. Zarys krytyki transcendentnej.	189
a. powinność a celowość	190
b. związek powinności z rzeczywistością	198
c. treść prawa naturalnego.	204
d. naukowe wartościowanie.	210
§ 4. Stosunek prawa naturalnego do prawa pozytywnego	218
a. logiczna niemożliwość uznania prawa naturalnego obok prawa pozytywnego według Kelsena	218
b. krytyka: logiczna konieczność związku między prawem naturalnym a pozytywnym	222
c. uwagi o metodzie typu idealnego	227
d. odrzucenie poglądu o konserwatywnym charakterze nauki prawa naturalnego	232
Zakończenie	239
Literatura. Wykaz prac cytowanych	259
Skorowidz nazwisk	273
Le résumé français	277
Table des matières en français	289